

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Fylkesmannen i Rogaland
Postboks 59
4001 STAVANGER

Deres ref

Vår ref

Dato

15/1054-7

25.07.2017

Departementet besvarer henvendelse om pbl. § 33-1

Vi viser til henvendelse av 22. mars 2017 der Fylkesmannen i Rogaland spør om kommunene har hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl.) til å ilegge høyere gebyr for behandlingen av søknader om etterhåndsgodkjenning enn for behandlingen av tilsvarende søknader om tiltak som ikke er oppført. Vi presiserer at vi har oppfattet Fylkesmannens spørsmål å gjelde adgangen til å gi *søkeren* et konkret tilleggsgebyr. For ordens skyld bemerker vi likevel at slikt "merarbeid" kan medtas i kommunens beregningsgrunnlag for gebyrer.

Vi beklager lang saksbehandlingstid.

Generelle utgangspunkter

Et utgangspunkt er at det er adgang til å ilegge *overtredelsesgebyr* ovenfor de tiltakshavere som ulovlig har påbegynt/utført et tiltak før tillatelse foreligger, se pbl. § 32-8 og SAK kap. 16.

Et annet utgangspunkt er at kommunen i konkrete saker om ulovlighetsoppfølging ikke kan gi gebyr for ulovlighetsoppfølgingen. Det er likevel adgang til å innta slikt arbeid i kommunens beregningsgrunnlag ved gebyr (medtas i "overheaden"). Vi viser til våre tidligere brev til Fylkesmannen knyttet til dette.

Et tredje utgangspunkt er at søknader om etterhåndsgodkjenning, i likhet med søknader om ordinær forhåndsgodkjenning, kan gebyrlegges, jf. pbl. § 33-1 og Ot. prp. nr. 45 (2007-2008) s. 358¹. Juridisk teori, ved Frode Innjords kommentarutgave s. 898, har med henvisning til

¹ Formuleringen gjenfinnes i NOU 2005: 12 [s. 455](#) og rundskriv H-05/02.

Postadresse

Postboks 8112 Dep

0032 Oslo

postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse

Akersg. 59

www.kmd.dep.no

Telefon*

22 24 90 90

Org no.

972 417 858

Avdeling

Saksbehandler

Elisabeth Fredheim

Faanes

22 24 72 64

forarbeidene nevnt ovenfor, lagt til grunn at kommunen for behandlingen av slike søknader kan *"kreve et tilleggsgebyr for det merarbeid som det ulovlige arbeidet har medført"*.

Nærmere om tilleggsgebyr ved etterhåndsgodkjenning

Som Fylkesmannen i Rogaland nevner i sitt brev, er det, tatt i betrakning at ulovlighetsoppfølging ikke kan gebyrlegges direkte, ikke entydig hvilket arbeid som lovlig som kan tas som "tilleggsgebyr" i etterhåndsgodkjenningssaker og dermed belastes den enkelte søker direkte.

Departementet er enig med Fylkesmannen i at arbeid som er utført *før søknaden er innkommet*, f.eks. arbeid med å avdekke et ulovlig forhold og varsle pålegg om retting før tiltakshaverens innsending av søknad, vanskelig kan gebyrlegges den som søker om å få et tiltak godkjent i ettertid.

Departementet vil ikke utelukke at det kan være mer arbeid med behandling av en søknad om etterhåndsgodkjenning sammenlignet med søknader om forhåndsgodkjenning og at det derfor er anledning til å gi høyere gebyr for saker om etterhåndsgodkjenning. Vi bemerker imidlertid at et slikt tilleggsgebyr ikke vil være gyldig dersom det egentlig er knyttet til arbeid med ulovlighetsoppfølging og tilsyn, gebyret fremstår som straff eller dersom gebyret ikke er innenfor selvkostprinsippet.

Med hilsen

Ole Molnes (e.f.)
avdelingsdirektør

Elisabeth Fredheim Faanes
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer